

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

2. SKUPINA: SREDNJI I RANI NOVI VIJEK

ŠKOLSKA GODINA: 2015. / 2016.

PONEDJELJAK, 8. veljače 2016.

13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan.

Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora

1. Za vrijeme vladavine kojeg se kneza Moravska kneževina u 9. stoljeću pokušala osloboditi njemačkog utjecaja?

- a. Boleslava
b. Rastislava
c. Svatopluka
d. Svjatoslava

1	
---	--

2. Koji povijesni izvor iz 12. stoljeća govori o ratovanju hrvatskog vladara Tomislava s Mađarima?

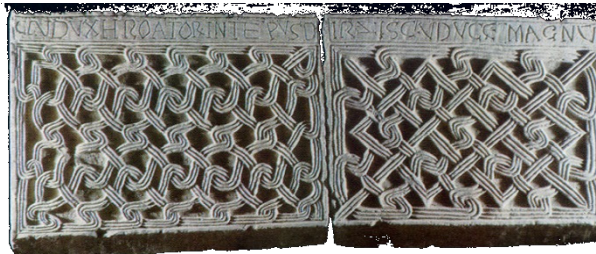
- a. Kronika Pavla đakona
b. Kronika Tome Arhiđakona (*Historia Salonitana*)
c. O upravljanju carstvom (*De administrando imperio*)
d. Kraljevstvo Slavena (Ljetopis popa Dukljanina)

1	
---	--

3. Koji se hrvatski vladar spominje na prikazanom spomeniku / oltarnoj pregradi?

- a. Stjepan Držislav
b. Mihajlo Krešimir
c. Dmitar Zvonimir
d. Petar Krešimir IV.

1	
---	--

4. Koje pismo nastaje na hrvatskim prostorima u 12. stoljeću?

- a. ćirilica
b. beneventana
c. uglata glagoljica
d. obla glagoljica

1	
---	--

5. Kako se naziva umjetnički i graditeljski stil koji se razvio na europskom Zapadu do 11. stoljeća?

- a. predromanika
b. romanika
c. gotika
d. renesansac

1	
---	--

6. Kako se nazivalo zemljište koje su kmetovi obrađivali za svog feudalca određeni broj dana u godini?

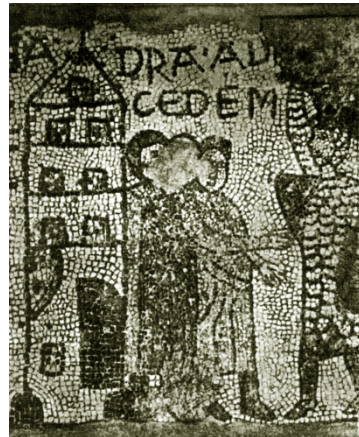
- a. selište
- b. alodij
- c. pašnjaci
- d. ccpredij

1	
---	--

7. U kojem su križarskom ratu križari osvojili grad Zadar?

- a. Prvom
- b. Drugom
- c. Trećem
- d. Četvrtom

1	
---	--

8. Koji se bizantski car sukobio s bugarskim vladarom Samuilom?

- a. Bazilije I.
- b. Aleksije Komnen
- c. Bazilije II.
- d. Konstantin Porfirogenet

1	
---	--

9. Kojoj je dinastiji pripadao francuski kralj Filip IV. Lijepi?

- a. Valois
- b. Bourbon
- c. Capet
- d. Plantagenet

1	
---	--

II. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz desnog stupca na odgovarajuću crtu ispred navoda na lijevom stupcu. Tri slova (sadržaja) su višak.

10. Pojmovima pridružite njihova objašnjenja.

3	
---	--

___ džihad

___ hidžra

___ ramazan / ramadan

- a) deveti mjesec islamske godine
- b) titula Muhamedova nasljednika na čelu islamske države
- c) sljedbenik islama
- d) sveti rat protiv nevjernika
- e) iseljenje – početak računanja islamske ere
- f) vitičasti ornament sa isprepletenim stihovima Kurana

11. Vladarima pridružite događaje u kojima su sudjelovali.

3	
---	--

___ Borna

___ Trpimir

___ Branimir

- a) gradnja samostana u Rižinicama
- b) ratovanje pod Barijem u Italiji
- c) ratovanje protiv cara Ludovika Pobožnog
- d) ratovanje protiv donjopanonskog kneza Ljudevita
- e) sudjelovanje u radu crkvenog sabora u Splitu 925. godine
- f) gradnja crkvi u Šopotu i Gornjem Muću

III. U sljedećim zadatcima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima

1	
---	--

12. Kako se zvala burgundska princeza koja se udala za merovinškog kralja Klodviga I.?

1	
---	--

13. Koja je dinastija vladala Bagdaskim kalifatom nakon razdiobe Arapskog kalifata?

1	
---	--

14. Kojeg bizantskog cara povezujemo sa zbirkom zakona poznatom pod nazivom *Corpus iuris civilis* (Zbornik građanskog prava / Građanski zakonik)?

15. Kako se zvao patrijarh na čelu Carigradske Crkve u trenutku velikog crkvenog raskola?

1	
---	--

16. Koji je bizantski vladar utemeljitelj tzv. makedonske dinastije?

1	
---	--

17. Kako se zvao opat kojeg je poslao papa Ivan IV. u misiju otkupljivanja moći svetaca i zarobljenih kršćana od slavenskih pogana na istočnoj jadranskoj obali?

1	
---	--

18. Kako se zvao bugarski vojskovođa kojeg je porazila vojska hrvatskog vladara Tomislava?

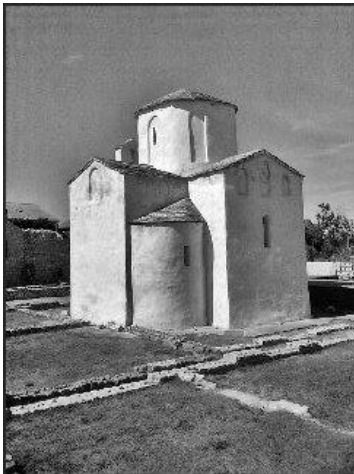
1	
---	--

19. Koji je hrvatski vladar izrazito poticao razvoj hrvatskih gradova na Jadranu – Nina, Biograda i Šibenika?

1	
---	--

20. Kojem stilskom razdoblju pripada građevina prikazana na slikovnom prilogu?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene sadržaje. Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu ispred navoda u lijevom stupcu.

21. Kronološki poredajte sljedeće događaje.

2	
---	--

_____ Boleslav I. Hrabri uzima kraljevski naslov

_____ Hugo Capet postaje francuski kralj

_____ ugarski / mađarski knez Stjepan postaje kralj

_____ Karlo Veliki kruni se za cara

22. Kronološki poredajte ruske vladare.

2	
---	--

_____ Rjurik

_____ Jaroslav Mudri

_____ Oleg

_____ Svjatoslav

23. Kronološki poredajte sljedeće događaje, dokumente i spomenike.

2	
---	--

_____ pismo pape Ivana VIII. Branimiru

_____ osnutak Ninske biskupije

_____ nadgrobni natpis kraljice Jelene

_____ zavjernica (prisega vjernosti) Dmitra Zvonimira papi Grguru VII.

V. U sljedećim zadacima samo je jedan kronološki niz točan.

24. Koji niz određuje točan kronološki niz navedenih osoba:

1	
---	--

a. Karlo Martel → Pipin Mali → Karlo Veliki → Ludovik Pobožni

b. Pipin Mali → Karlo Veliki → Karlo Martel → Ludovik Pobožni

c. Pipin Mali → Karlo Martel → Karlo Veliki → Ludovik Pobožni

d. Karlo Veliki → Ludovik Pobožni → Karlo Martel → Pipin Mali

25. Koji niz određuje točan kronološki niz djelovanja navedenih crkvenih dostojanstvenika među hrvatskim vladarima:

- a. ninski biskup Grgur → benediktinac Gottschalk → ninski biskup Teodozije → papinski legat Gebizon
- b. ninski biskup Teodozije → papinski legat Gebizon → ninski biskup Grgur → benediktinac Gottschalk
- c. benediktinac Gottschalk → ninski biskup Teodozije → ninski biskup Grgur → papinski legat Gebizon
- d. papinski legat Gebizon → ninski biskup Grgur → benediktinac Gottschalk → ninski biskup Teodozije

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnih izvora.

26. Pomoću prikazanog izvora odgovorite na pitanja.

- a) U kojem gradu je pronađen prikazani spomenik?

1	
---	--

- b) Iz kojeg stoljeća potječe prikazani spomenik?

1	
---	--

- c) Kako se naziva dvorski protokol prikazan na spomeniku?

1	
---	--

27. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

„Ivan biskup, sluga slugu Božjih, ljubljenom sinu Tomislavu, kralju Hrvata, i Mihajlu, izvrsnom knezu, te prepoštovanom i presvetom bratu našem Ivanu, nadbiskupu crkve salonitanske i svim podložnim biskupima, nadalje svim županima i svim svećenicima i čitavu narodu koji boravi u Slavoniji i Dalmaciji, predragim našim sinovima“

a) Na kojeg se crkvenog velikodostojnika odnosi termin „sluga slugu Božjih“?

1	
---	--

b) Čiji je knez bio Mihajlo koji se navodi u prikazanom izvoru?

1	
---	--

c) Gdje se nalazilo sjedište Salonitanske nadbiskupije u vrijeme nastanka prikazanog pisma?

1	
---	--

28. Pomoću sljedećeg povijesnog izvora odgovorite na pitanja.

čl. 13 Grad London će zadržati svoje stare povlastice i svoje slobodne običaje, kako na suhu, tako na vodi. Osim toga, želimo i dopuštamo da svi drugi gradovi i gradići i mjesta i luke zadrže svoje povlastice i svoje slobodne običaje.

...

čl. 39 Ni jedan slobodni čovjek neće biti ubijen ili zatvoren, ili lišen svojih prava ili imovine, ili stavljen izvan zakona ili prognan, ili na bilo koji način lišen svog položaja, niti ćemo mi protiv njega upotrijebiti silu, ili uputiti druge da to učine, osim na osnovi zakonite presude njemu jednakih ili/i prava zemlje ...

a) Kako se naziva prikazani dokument?

1	
---	--

- b) Koji je sloj visokog plemstva prisilio kralja na sklapanje prikazanog dokumenta?

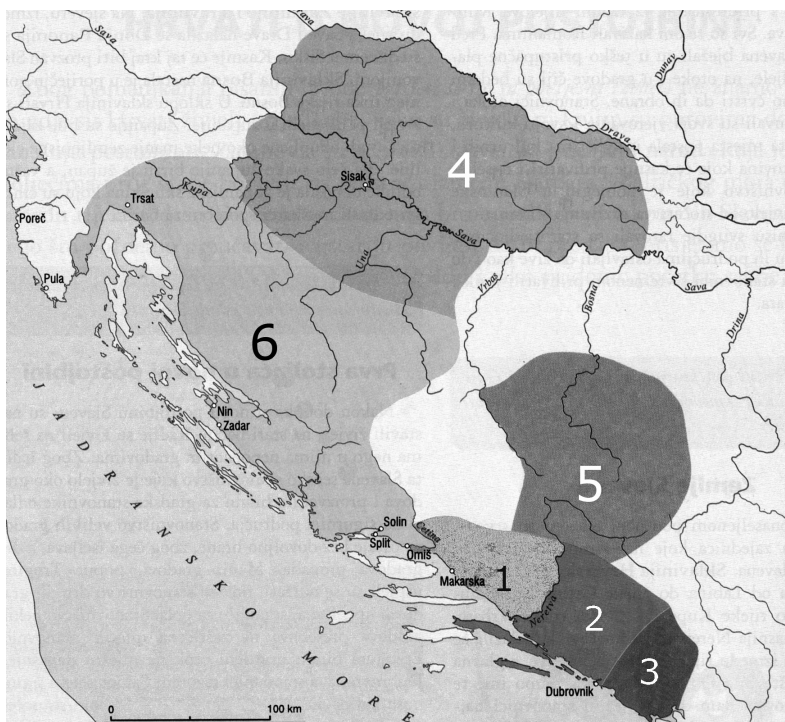
1	
---	--

- c) Koji je vladar pokušao osporiti prava navedena u dokumentu?

1	
---	--

VII. Pozorno pogledajte prikazane povijesne zemljovide i odgovorite na postavljena pitanja.

29. Odgovorite na sljedeća pitanja:

- a) Kako se nazivala ranosrednjovjekovna kneževina označena brojem 1 na karti?

1	
---	--

- b) Kako se nazivala ranosrednjovjekovna kneževina označena brojem 2 na karti?

1	
---	--

- c) Kako se nazivala ranosrednjovjekovna kneževina označena brojem 3 na karti?

1	
---	--

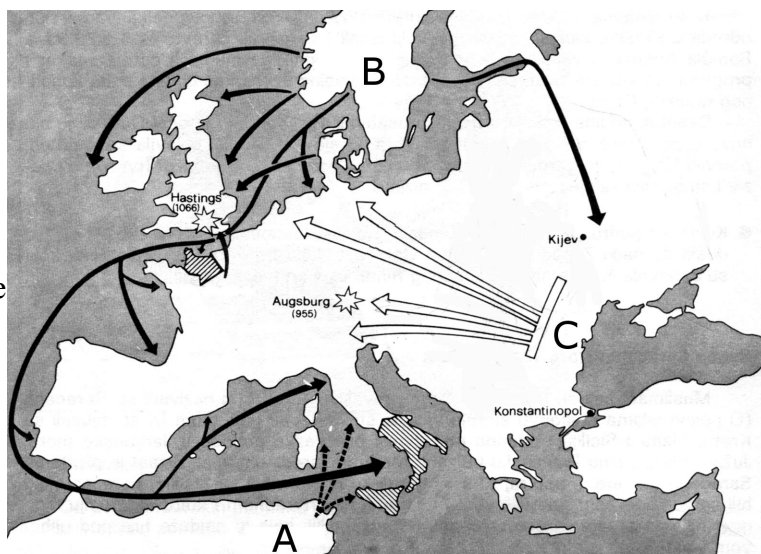
30. Odgovorite na sljedeća pitanja:

- a) Koji je narod označen slovom A na karti?

1	
---	--

- b) Koji je narod osnovao državne tvorbe označene kosim linijama na prikazanoj karti?

1	
---	--

- c) Kako se zove prvi kršćanski kralj naroda označenog slovom C na karti?

1	
---	--

31. Odgovorite na sljedeća pitanja:

- a) Koje godine dolazi do prikazane podjele Franačkog Carstva?

1	
---	--

- b) U kojem gradu je izvršena prikazana podjela?

1	
---	--

- c) Kako se nakon prikazane podjele nazivala država označena slovom C na karti?

1	
---	--
